

סיעתא דשמיא

ישיבת ההסדר נהריה

ג'יון 06

תשרי

עלוו

נהור-זעה

מהדורת ראש השנה

העלון מוקדש לעילוי נשמת: חיים יעקב זליג בן מאיר, שמואל בן מזל ושאל חביב בן סימי ז"ל

זמני החג:

כניסת החג: 18:08 | יציאת החג: 19:07 | שקיעה: 18:32
(הזמנים ע"פ העיר נהריה)

ראש הישיבה

לקוראי העלון היקרים, ובעיקר לתלמידים בהווה ובעבר. שני כוחות חזקים וחשובים לאדם ולאומה: כוח ההתמדה וכוח ההתחדשות. על המדרש הידוע "ואהבת לרעך כמוך, רבי עקיבא אומר זה כלל גדול בתורה, בן עזאי אומר זה ספר תולדות אדם, זה כלל גדול מזה" (ספרא קדושים פרשה ב פרק ד, יב, ובמקומות נוספים) "הכותב" (רבי יעקב בן חביב, סלוניקי, 1450-1516 לערך) בהקדמתו לעין יעקב מביא גרסה אחרת מרחיבה: "בן זומא אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא שמע ישראל וגו'. בן ננס אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא ואהבת לרעך כמוך. שמעון בן פזי אומר מצינו פסוק כולל יותר והוא את הכבש האחד תעשה בבוקר וגו'. עמד ר' פלוני על רגליו ואמר הלכה כבן פזי". רבי שמעון בן פזי מעלה על נס את הכוח הגדול של ההתמדה: היכולת להתמיד בעשיית מצווה, בלימוד תורה, בעבודה על מידות. אולם כוח ההתמדה היום יומית לפעמים שוחקת, מְלָאָה וּמְקַשָּׁה. היא הופכת פעולות רבות ל"מצוות אנשים מלומדה".

לכן חשובה לא פחות יכולת ההתחדשות: היכולת להתחיל משהו חדש. ההקפדה על הלכה חדשה, על כוונה חדשה בתפילה, על לימוד תורה בנושא חדש, ולפעמים שינוי מה בחדר או בדירה, בלבוש או בסדר היום. השינוי מרענן, מחדש את הרגשות והכוחות, פותח שערים שלפני כן היו כנעולים וחתומים, ומקדם אותנו בדרך העולה מעלה. אפשר שזו מחלוקת השו"ע והרמ"א בתחילת אורח חיים. רבי יוסף קארו מדגיש ש"יתגבר כארי לעמוד בבוקר לעבודת בוראו" (כוח ההתחדשות) בעוד שרבי משה איסרליש מגיה: "שויתי ד' לנגדי תמיד הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים אשר הולכים לפני האלוקים" (כוח ההתמדה).

כל ראש השנה, שהוא גם ראש חודש, מסמל את כוח ההתחדשות, אך השנה ביתר שאת מעט לפני השקיעה של היום האחרון בתשפ"ב חלה השמטת כספים, הנותנת לכל בעלי החובות את האפשרות להתחיל מחדש את מחזור חייהם משוחררים מעול החובות.

יהי רצון שנצטרף כולנו לכהניף ולקדושתם בצבועה ה' ולקדושתם לחיים טובים ואושרים ושלום יחד עם כל בני ישראל.

שבוע טוב ושנה טובה

משה אפרת

תוכן העניינים:

דבר ראש הישיבה עמ' 2	שאלה הלכתית עמ' 7	הרעיון מאחורי רה"ש ... עמ' 10
דבר מנהל הישיבה עמ' 3	דקת קריאה עמ' 7	עננו אבינו, עננו עמ' 11
דקה תורה עמ' 4	מה שסיפר לי השופר עמ' 8	תמונת מצב עמ' 12
סיפור מההפטרה עמ' 5	טעימה מהפרשה עמ' 9	קיר יום הולדת עמ' 13
דבר תורה לרה"ש עמ' 5	שאלה הלכתית עמ' 9	לוח מודעות עמ' 13

מנהל הישיבה

גאון ישיבה, באר שירי, ארץ ישראל, ירושלים.

אני גאה לכתוב כאן את דברי הפתיחה לעלון ה-6 שב"ה יוצא לאור, העלון שפותח לנו את השנה ה'תשפ"ג ברוך ה'.

אומרים תמיד שהתחלה של משהו זה דבר שתמיד מרגש,

לפני כמה שבועות זכינו, כולנו יחד לפתוח את 'זמן אלול' בישיבה, ביחד עם קבלתם של שיעור א' ושובם של שיעור ד' היקרים שלנו.

זמן אלול אומנם זמן קצר מאוד, אבל זמן עם מלא משמעות, הרבה הכנה לחגים ולזמנים.

משהו קצר לכבוד השנה החדשה, ראש השנה כשמו כן הוא, הראש של השנה, הוא בעצם קובע לנו את הכיוון של השנה אליה אנחנו נכנסים. הרמב"ם בהלכות תשובה (פ"ג, ד) כותב כך:

"אף על פי שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו, כלומר עורו ישנים משנתכם והקיצו נרדמים מתרדמתכם וחפשו במעשיכם וחזרו בתשובה".

ודווקא בתקופה שבה אנו נמצאים חשוב שנזכור, שמבעד לכל החושך שעוטף את העולם הסוער והעצבני שבו אנו חיים, מגיעה אלינו קריאתו של אלוקים ואומרת לנו: אל תחשבו שאין לכם כוח לשנות את העולם. יש לכם כוח רב! יש לכם כנפי רוח!

באמצעות זה אבותי אלביט שבלי' נצב לנשנו טובה ומתקד! שנה של אהבה חינוך, שנה של שלום ורחבה. ושנה מלאה בהשגחה

טובת אלון

צוות אל"ח

דבר המערכת

לראש ישיבה,

אנחנו רוצים להודות באמת לכל מי שלוקח חלק בעלון הזה כל חודש מחדש, לכותבים, לעוזרים, לחושבים, וגם לצוות הישיבה על התמיכה האינסופית.

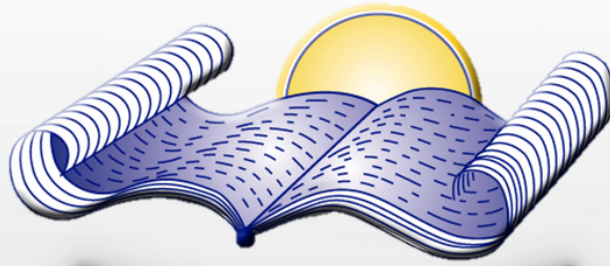
ב"ה אנחנו זוכים ויותר ממתרגשים כולנו יחד להוציא את העלון ה-6 שבנוסף פותח לנו את השנה החדשה בע"ה שנת תשפ"ג.

אנחנו רוצים להגיד לכולם שזה לא מובן מאליו כל העשייה והקידוש ה' הגדול שקורא כאן.

כל התמיכה והעזרה של החבר'ה, כל הרצון לבוא ולהגיד תורה ולהאדיר, בכל עלון מחדש תמיד מקבלים תגובות טובות ופירגונים בלי סוף.

אנחנו מאחלים לכולכם, שבלי' גרבו לחגוג לחיים טובים, בריאים ושמיחים ושבלי' גיעה לכולנו שנה

טובה ומתקד. אלון!

ישיבת ההסדר נהריה

דקה תורה

ראש השנה

ראש הישיבה ורב העיר - הרב מייטליס

השיעור מוקדש לעילוי נשמת: חיים יעקב זליג בן מאיר, שמואל בן מזל ושאל חביב בן סימי ז"ל

↓ לצפייה בסרטון לחצו על הסמל

זכר תורה לראש השנה

מתוך "שיחות לאלול וימים נוראים - הרב שמשון דוד פינקוס"

// ליעד שטראוס - תלמיד שנה ד'

הסבא מקלם מביא משל על ראש השנה: משל לאדם כפרי שיום אחד הרגיש לא טוב והלך לרופא של הכפר. רופא הכפר בדק את אותו אדם והבין שמחלתו קשה והוא אינו יודע להבחין בה. רופא הכפר התקשר לד"ר מפורסם מאוד מעיר גדולה הסמוכה לכפר, שמע זאת אותו אדם ונבהל מאוד כיוון שחשב שמחלתו לא עד כדי כך מסוכנת ורצינית. ובאמת הגיע אותו ד"ר מפורסם מהעיר הגדולה ובדק אותו וגילה שאותו אדם חולה במחלה קשה ומיד החל בטיפולים ובתפילות להחלמתו.

והנמשל הוא שכל אחד יודע שהוא לא שלם ויש לו מה לתקן ולשפר. אך ברגע שאנו מתקרבים לימים נוראים, ליום הדין וליום הכיפורים! אנו צריכים להבין שמצבנו קשה כיוון שלא מספיק שאנו יודעים שאנו לא אנשים מושלמים וצריכים לתקן את מעשינו, אלא אפילו מלך מלכי המלכים מגיע! "המלך בשדה"! הקב"ה בכבודו ובעצמו מגיע לבדוק את מצבינו פה בארץ מקרוב, איך לא נפחד ונחרד?! הגמרא במסכת ראש השנה מפרשת את הפסוק "דרשו ה' בהמצאו" - אלו עשרת ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים, אם כן כנראה שמצבנו קשה ולא רק "מרגישים לא טוב פתאום".

לכן בימים אלה אנו צריכים להתחזק ולחזור בתשובה שלמה מאהבה ומיראה ובעז"ה בזכות התפילות שלנו ובזכות שמיעת קול השופר ובזכות תיקון מעשינו נזכה לכתובה וחתימה טובה לנו ולכל עם"י ולחזרה בתשובה שלימה ואמיתית ולהבאת המשיח והגאולה השלימה במהרה בימינו.

חיל שמח ושנה טובה!

סיפור מההפטרה

// הוד מגורי - תלמיד שנה ה'

בקריאתינו בתורה קראנו על פקידת ה' את שרה ועל כך שלא עזב את הבטחתו והביא לה בן כמו שאמר.

באופן דומה הפטרתינו לוקחת אותנו לסיפור עם חנה אימו של שמואל שהתחננה לבן, זאת לעומת צרתה פנינה שהיתה מצערת אותה.

"ויהי איש אחד מן הרמתים צופים... ולו שתי נשים... ויהי לפנינה ילדים ולחנה אין ילדים... וכעסתה צרתה גם כעס בעבור הרעימה כי סגר ה' בעד רחמה".

פנינה מצערת את חנה על כך שאין לה ילדים, אלקנה בעלה מנסה לפייס אותה ואומר "חנה למה תבכי ולמה לא תאכלי... הלא אנוכי טוב לך מעשרה בנים". חנה מחליטה שהיא הולכת להתפלל לה' שיתן לה בן, נזכיר ונאמר שכל זאת קורה מידי שנה כשאלקנה הולך לשילה למקדש שהיה באותו הזמן. כמו שאנחנו מכירים את הסיפור היא מתפללת ומתחננת ונודרת שאם יהיה לה ילד היא תיתן אותו לה' לנזיר. עלי הכהן רואה אותה וחושב שהיא שיכורה, מבירור קצר הבין כי טעה ועונה לה "לכי לשלום ואלוהי ישראל יתן את שלתך" במילים אחרות: ה' שמע את תפילתך.

לימים נולד שמואל וחנה שמרה את נדרה והילד גדל בנזירות, ולאחר שנגמל חנה מביאה אותו לשילה שישירת עם עלי הכהן. בפרק הבא מופיעה לנו תאימות נוספת עם פרשתינו, תפילת חנה והכרת הטוב לה' על אשר קיים את בקשתה, ובדומה מצינו אצל שרה "מי מילל לאברהם היניקה בנים שרה כי ילדתי בן לזקניו" - וכפי שרש"י מפרש: לשון שבח וחשיבות, ראו מיהו השומר הבטחתו.

יהי רצון שנצבכה לרבינו האלוקים שה' צושה ציינונו ופאו שה' תתן לנו חנה ורחנה - כך גם יצבכו אלנו ויקיים הבטחתו 'הנני מקבצם מכל הארצות אשר הפתגים שם בארץ ובחמתי ובקצתי אפול והשבגרים אלל המקום הזה והושבגרים בחתי'.

"אֹחִילָה לֹאֵל אַחֲלָה פָּנָיו

אַשְׁאַלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֵה לְשׁוֹן

אֲשֶׁר בִּקְהָל עַם אֲשִׁיר עֲדוֹ

אַבִּיעָה רִנְנוֹת בְּעַד מַפְעֵלָיו

לְאָדָם מַעֲרֹכֵי לֵב וְיִמָּה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן

אֲדַנִּי שִׁפְתַי תִּפְתַּח וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ"

דקת קריאה

// שי שמואל בן משה - תלמיד שנה ג'

בן אדם מה לך נרדם?
אדם בזמן הזה שבין ראש השנה ליום כיפור צריך
התעוררות! צריך להתנער ולעזות חשבון נפש
עם עצמו! הוא זקוק לכך יותר מכל גבר אחר.
יש לאדם זמן שבו יש אפשרות עצומה לקרבה
עם הבורא.

הקב"ה מחכה לרגע הזה שבו האדם "ידרוש
סליחה" ויחזור בתשובה, ולא רק בזמנים הללו,
בימים האלו, אלא כל השנה כולה.

גם שאנחנו נמצאים הכי נמוך שאפשר, בשפל!
בזמנים הכי גרועים שלנו שאנחנו כמעט נופלים
ליאוש חס ושלום אומר רבי נחמן משפט
מדהים!

"ואפילו בהסתרה שבתוך הסתרה בוודאי גם שם
נמצא ה' יתברך."

גם שם הקב"ה נמצא, נוכח יחד איתי ועם כולנו,
ולא רק זה - מקשיב לכל דיבור ותפילה שאנחנו
פונים אליו, ולא משנה באיזה שפה ובאיזה צורה.
"גם אחרי הדברים הקשים העוברים עליך אני
עומד"

ריבנו של עולם מקשיב ומרחם ואנחנו אולי לא
יודעים מה ה' מתכנן לנו כל יום וכל שניה ושניה
בהמשך החיים, אבל אנחנו יכולים לסמוך עליו
כאבא רחום וחנון, אבא שאוהב אותנו כל כך
שהוא ישה הכל כדי שיהיה לנו הכי טוב שיש.

ישי שיר של אחד הזמרים בשם "יאיר אליצור"
שבפזמון שלו רושם "יש ה' בעולם אי אפשר
להבין את הרחמים שלו ואיך הוא נקרע כשהוא
רואה אותך כשאתה נשבר ולא מבין שזה
לטובתך"

צריך להבין ולדעת שהקב"ה אוהב ועושה
בשבילנו את הטוב ביותר שיכול להיות לנו.
יהי רצון שבע"ה נזכה בחודש הזה להתחבר,
ולתחדש ולהגיע לתשובה שלמה.
תודה אבא! שנזכה ללכת בדרכך!

שאלה הלכתית

// יאיר ריאחי - תלמיד שנה ב'

שאלה: האם מותר למנות שליח ציבור שהוא רווק
לעבור לפני התיבה בימים נוראים ראש השנה
ויוה"כ, או יש להקפיד שהש"צ יהיה נשוי דוקא?

תשובה: כתוב בשו"ע ובטור (סי' נג סעיף ד')
שצריך אדם שהוא בעל מידות טובות (ע' תענית
טז.), ופסק הרמב"ם (פ"ד הלכות תעניות ה"ד)
וצריך שיהיה ביתו ריק מעבירות, ושלא היו
מהקרובים אליו בעלי עבירה.

וכל זה לא שייך דוקא בחזן של יום חול אלא גם
בחזן של ימים נוראים.

ובארחות חיים (הלכות תפילה עח) כ' ואדם צריך
ללמוד את התפילה שהתפילה נקראת עבודה
(ברכות כו:) והוא צריך להיות בן 25 כגיל עבודת
הלויים במקדש.

ומצווה מן המובחר שיהיה בן 30 שנה ומעלה כי אז
לבבו נשבר יותר.

אמנם בכל בו כתב שצריך שיהיה נשוי כיוון זה גזרת
הכתוב (ע' חת"ס [חיו"ד ס"ז אות ב']) אמנם הטעם
העיקרי זה שפתו מונח בסלו ואשתו שומרת עליו
מהרהורי עבירה (יומא כט.) אך אין זה לעיכובא
(ע"פ הרמ"א בהגה סי' תקפ"א ס"א) אמנם זה
נפק"מ לעניין אדם שהתאלמן והדין הוא שמותר לו
לעלות חזן כי זה לא לעיכובא, ולא הזכירו בב"י.

ומוסיף בשו"ת מהר"ש שזה חומרא בעלמא ואין לו
מקור בש"ס. אמנם אם הש"ץ הוא תלמיד חכם
אבל רווק, מותר להעלותו ועדיפא מאשר אדם נשוי
ולא ירא מהקב"ה.

וכן מסקנה לדינא שהטעם העיקרי הוא כיוון
שמונח פתו בסלו כ"ש הכל-בו.

(סיכום הדברים מתוך יחווה דעת ח"א ס' נ"ב).

לתת מקום

השופר אינו ניצב בגאווה, ישר כמו סרגל. הוא כפוף ומוטָה, וגם זה בא לומר לנו משהו. יותר מידי אנשים יודעים בדיוק מה נכון ומה צריך. האמת כאילו מונחת לה בכיסם, ואם מישהו רק יעז לחלוק על דעתם, ייצאו נגדו בשצף. בעולם כזה צפוף מאוד. ההתנגשויות רבות, וכל אחד מתבצר בעמדתו ומביט בזלזול וביטול על זולתו. השופר מלמד אותנו את סוד ההכלה. את הצניעות הטובה שמאפשרת לתת מקום גם לשני ולהאמין שייתכן שגם בדבריו יש שמץ של אמת. מי שִׁפְּנִים את המסר הזה, יחזיק בידיו את המפתח לזוגיות מאושרת, ליחסי עבודה תקינים, ולחיים של שלום ושל אמת רחבה וגדולה יותר מנקודת המבט המצומצמת שלי.

לא לזלזל בקטנות

שני פתחים יש לו לשופר. האחד צר והשני רחב. אתה מכניס רוח בצד אחד, וקול עוצמתי יוצא מן הצד השני. בחיים אנו נוטים לא פעם לזלזל בעצמנו, לבטל במחי יד את ערכם של מעשים קטנים. "מי אני בכלל?! מה אני שווה?! מה זה כבר יעזור, בלאו הכי לא ירגישו את זה?!" ביום הראשון של השנה החדשה אנו מקבלים את ההמחשה החזקה ביותר בעולם לסקר של משפטי הרעל האלו. 'דע לך, ידידי', הוא טוען בלהט, 'אם רק תעז, תאמין, ותעשה את ההשתדלות הקטנה שלך, אין לך מושג איזה גלים זה יכה, ואילו השפעות זה יחולל במקומות אחרים. אין לזלזל באף מעשה טוב, תפילה קטנה ומחשבה חיובית.

סיפור חיינו

תקיעת השופר מורכבת מארבעה קולות מרכזיים: תקיעה, שברים, תרועה, ולבסוף שוב - תקיעה. בחדות ובתמציתיות מקופל כאן סיפור חיינו כולו. זה התחיל מן ה'תקיעה' - קול פשוט וארוך. כולנו הופענו כאן בעולם כילדים קטנים. תמימים, פשוטים, טהורים. לאחר מכן הכול הסתבך. הקול הולך ונשבר לחלקים - 'שברים'. גדלנו, התבגרנו, החיים הלכו והסתבכו, ובהמשך היו אפילו רגעים שנשברו לרסיסים - 'תרועה'. ואנחנו נהיינו מחוספסים, מסובכים ואטומים. ראש השנה בא להחזיר אותנו אל נקודת הראשית. אל הקול החלק והארוך שבסוף - שוב 'תקיעה'. לעורר בתוכנו את הבסיס, הטהור, הנקי, הפשוט שנמצא עמוק בתוכנו. הוא לא נעלם לרגע, רק התכסה בהרבה שכבות של אבק, ציניות וייאוש. וביום הזה, קולו הצלול של השופר מנער אותם בעוצמה ומחזיר אותנו אל ההתחלה, אל עצמנו, אל האלוקים.

כל חג והמצווה שלו. בפסח בולסים מצות. בסוכות מנענעים ארבעה מינים ושלומית בונה סוכה. בחנוכה מדליקים נרות, ובפורים קוראים מגילה ושולחים מנות. ומה עושים בראש השנה?

באופן מפתיע, כשהתורה מדברת על היום הגדול בשנה, היא לא טורחת להגיד אף מילה על כך שמדובר ב...יום הדין. לא תמצאו אפילו רמז דק שמתחולל כאן משפט מכריע לחיים ולמוות. התורה קובעת שבא' בתשרי "יום תרועה יהיה לכם" (במדבר כט,א), מבלי להוסיף מילה על התוכן הרוחני של החג הזה. מה פשר הדבר? מה יש בו בשופר שהתקיעה בו נקבעה פְּדָרֶךְ לציין את 'יום הרת עולם'?

אל תסתכל בקנקן

אם נודה על האמת, השופר הוא חפץ מאכזב למדי. מבחינה חיצונית הוא ממש לא מרשים. קודם כל, הוא עקום. הצבע שלו משעמם והמגע שלו נוקשה וקר. משהו טוב יכול בכלל לצאת מדבר כזה? ובכל זאת, אם רק תקרב את פיך את הנקב הצר ותנשוף אויר - וואו! אילו קולות עוצמתיים יוצאים ממנו. ומכאן אולי המסר הראשון והחיוני לשנה החדשה. די לשפוט כל דבר על פי החיצוניות. בעולם מוחצן ששבוי בקסמם המתעתע של הפוזה והשוואו, אנו נקראים למבט פנימי. מבט שיודע לחדור לעומק ולשים לב אל התוכן והנשמה ולא רק אל המעטפת והגוף.

רק להקשיב

מצוות היום בראש-השנה מיוחדת בכך שכדי לקיים אותה אינך צריך לעשות דבר, מלבד...להקשיב. ובעולם שבו כמויות המלל והקשקשת הגיעו לשיאים בלתי נתפסים, בחברה שבה לא צריך שיהיה לך משהו חכם באמת לומר רק בשביל להעלות אותו כסטטוס בפייסבוק לעיני אלפים אלא 'סתם, כי בא לי לדבר' - מעניק לנו השופר את מתנת ההקשבה. הבשורה המדהימה שאם רק נעצור את מטחי המילים ונהיה מוכן להקשיב באמת, נצליח להאזין לקולות עמוקים ולגלות דברים נסתרים. יתכן שהם היו קיימים שם כל הזמן, אבל בתוך כל רעש הרקע האופף אותנו, לא היה סיכוי שנשמע אותם. את הקולות העדינים שמגיעים אלינו מבפנים, את קול ה' הדובר אלינו ללא הרף, אם רק נדע להיות מכוונים אל התדר הנכון, וגם את קולם של האנשים שאינם יודעים לצעוק, יאבל את מה שהם לוחשים בקול עדין, יהיה חבל מאוד אם נחמיץ.

שאלה הלכתית

// אורי למפ - תלמיד שנה ג'

האם מותר לתקוע בשופר בערב ראש השנה?

בערב ראש השנה אין תוקעים בשופר, כדי להבדיל בין תקיעות רשות של חודש אלול לתקיעות חובה של ראש השנה (שו"ע תקפא, ג; לבוש). ויש שהחמירו גם שלא להתאמן באותו יום לקראת התקיעות בראש השנה, אולם למעשה, הרוצה להתאמן, רשאי לתקוע בתוך חדר סגור (מ"א יד; א"ר ד; מ"ב כד).

מתי נוהגים לטבול את החלה בדבש?

רבים נוהגים לטבול בראש השנה את החלה שמברכים עליה 'המוציא' בדבש או במי סוכר, לסימן שתהיה השנה טובה ומתוקה (מ"ב תקפג, ג). יש נוהגים לטבול את החלה לפני כן במעט מלח, באופן שלא יפגום בטעם המתוק. ויש נוהגים שכאשר טובלים את החלה בדבש או במי סוכר מסתפקים בהנחת המלח על השולחן בלא שטובלים בו את החלה. יש נוהגים להמשיך לטבול את החלה בדבש בכל השבתות והחגים עד שמחת תורה. ומנגד, יש שלא נהגו לטבול את החלה בדבש אפילו בראש השנה. וכל המנהגים כשרים, ועדיף להמשיך במסורת אבות.

נעימה מהפרשה

// משה גזנאי - תלמיד שנה ה'

ביום השני של ראש השנה, העניין המדובר בקריאת התורה הוא הניסיון הגדול בו נתנסה אברהם אבינו - עקידת יצחק.

ובפסוקים:

בראשית כב -

א: ויהי אחר הדברים האלה והאלוקים נסה את אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני ב: ויאמר קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת את יצחק ולך לך אל ארץ המריה והעלהו שם לעלה על אחד ההרים אשר אמר אליך

ונבין יותר את גדולתה של עקידת יצחק בעזרת רבינו בחיי בפירושו על התורה (בפרשת כי תצא):

"וכבר בא הענין הזה בחיוב אופל אהבה להשי' מלווה בגוה בענין העקידה, כי אברהם לא היה אהבהו של יצחק עצמו וחשקה כבן שבא אליו אחרי העקידה והיא אלו, אלפי' כשצוהו להקריבו עליו שם טוח בדבר מפי, והאביר אהבה השי' לא אהבהו של יצחק, ולא שלמה המלכה השאלה קראו (וישעו מ"א:ח) אברהם אהבו, ואלו למסרם לכל העולם אופל חיוב האהבה לשם געלה שהיא ראויה לאביו כל מיני אהבה, ומשה אמרו פרוש וקבל שבר. כן שמעתי מפי הרב ר"ש מורי שיחיה.."

אמנם נכון, הרעיון שעומד מאחורי ראש השנה הוא יום הדין, ואנחנו תוקעים בשופר כדי להמתיק לנו את הדינים (מובא שאנו תוקעים בשופר כדי להזכיר לקב"ה את המטרה שבשבילה נבראנו, או בזוהר כתוב שזה בכלל בשביל להוריד את יצחק (מידת הגבורה) ולמעט אותו, ואברהם (מידת החסד) ויעקב (מידת תפארת) ישלטו יותר- ע"ע זוהר ח"ג צט.ק:) משל למה הדבר דומה? למלך שגילה יער עם הרבה עצים משובחים במרחק של 100 קילומטר ממנו, והמלך החליט לבנות עיירה שם בשביל שישלחו לו כל פעם עצים. בנה את העיירה והאנשים כאשר רצו לעשות את המשלוח הראשון גילו אבנים יקרות, מרגליות.

התחילו לאסוף אותם במקום להתמקד בכריתת עצים. המלך הפסיק לקבל את העצים, והלך לעיר. שמעו האנשים שהמלך הולך להגיע, התחילו פתאום לכרות עצים ולהמשיך בכל הכח. והנמשל הוא שאסור לנו לשכוח את המטרה שלשמה הגענו לעולם- וזה לימוד תורה. שככה גם כאשר לא יצאנו זכאים בדין, אנחנו עדיין נוכל לבקש מהקב"ה מעט ע"כ שלמדנו תורה. חג שמח!

מה הרעיון שעומד מאחורי ראש השנה? היום יום כ"ה באלול לפני תשפ"ב יום בריאת האדם (לפי חלק מדעות- יש שסוברים שהאדם נברא בכסלו), הקב"ה אומר: נעשה אדם... ומובא בילקוט שמעוני (בראשית רמז יג) שבזמן שהמלאכים מדיינים אחד עם השני, הקב"ה כבר החליט לברוא את האדם, ובורא אותו. ומתוך כך יוצא שכל שנה מחדש שמגיע ראש השנה בודקים אותנו: האם באמת מגיע לנו להמשיך לחיות? האם אנחנו מקיימים את המטרה שלשמה אנו חיים? אמנם יש מחלוקת סובר הר"ן (ר"ה טז. ד"ה בר"ה) כאשר האדם הראשון נולד הקב"ה דן אותו, ומסביר הר"ן שקובעים מועד לפי האורות שמגיעים באותו מועד, ולכן כל שנה מחדש מגיעים האורות ואיתם חוזר גם יום הדין שבו אמורים לדון אותנו על כל מה שעשינו השנה. (וזה לא בגלל שיש זמן מסוים שבו בודקים את האדם אם הוא מתאים). לכאורה אפשר לשלב בין התירוצים ולקשר אותם, באותו יום שנברא האדם הקב"ה דן אותו האם הוא מתאים לרדת לעולם, האם כדאי להוריד אותו לעולם. וכאשר הוריד אותו לעולם אחרי הדין נהיה אורות ומאז קבעו שצריך לקבוע את אותו יום ליום הדין.

עננו אבינו, עננו

היינו מעירים אותך בשתיים עשרה וחצי בלילה, אמא ואני, לפעמים קמת ולפעמים לא קמת, ואז היית מתעצבן בבוקר למה לא הערנו אותך.

אנחנו ניסינו, אבל לא התעוררת. "לילה אחד ניסינו להעיר אותך, ולא התעוררת. הגיעה השעה וכבר הלכתי לסליחות, ופתאום אחרי חצי שעה התעוררת.

ביקשת מאמא שתיקח אותך לסליחות. ואמא שלך הצדיקה אמרה שיאללה, הילד יספיק משהו. שמה עליך בגד חם ולקחה אותך יד ביד לבית כנסת. היא לא ידעה שאנחנו אחרי ארבעים דקות כבר מסיימים את הסליחות. אין בשביל מה לבוא.

"דרך החלון של בית הכנסת ראיתי אתכם מתקדמים, ואנחנו כבר בקדיש. זהו, סיימנו. אחת ורבע בלילה, אנשים סוגרים מחזורים ורוצים ללכת לישון. מה אני אעשה?" אמרתי לכולם: 'עכשיו חנני נכנס לבית הכנסת. כולם חוזרים למקום, פותחים מחזורים ומתחילים לשיר עננו!'

"נכנסת לבית הכנסת, כל הקהל מעוכב יציאה רק לכבודך, וכולם שרים עננו. אתה רצת למקום, פתחת מחזור והסתכלת עלי. אנחנו כבר שרנו עננו פעם אחת, אז קיבלת לא אחד, לא שניים ולא שבע, את כל העננו קיבלת!

"סיימנו את העננו, חזרנו הביתה ואתה היית כל כך מבסוט עד שלא שמת לב שהסליחות התקצרו לפורמט של חמש דקות..."

אבא שלי סיים את הסיפור, הסתכל עליי ושאל: "אתה זוכר את הסיפור הזה?" ועכשיו תורי היה להודות שלא... אני לא זוכר.

אני הולך עם הסיפור הזה כמה שנים, כי הוא מזכיר לי כמה אנחנו זוכרים להורים שלנו דווקא את הרגעים הקשוחים האלה, כשהם לא נתנו לנו את החיבוק שהיינו זקוקים לו, את הכסף או את הרכב. זה צרוב בזיכרון ולא יוצא... אבל מה עם אלף אלפי פעמים שהם עשו בשבילנו מאחורי הגב דברים שאפילו לא ידענו עליהם? ומה עם אלף אלפי פעמים שהם עשו למעננו דברים בגלוי, 'מלפני הגב', וידענו ושכחנו?

עננו אבינו, עננו!

מגיל שש אבא שלי היה לוקח אותי לסליחות. הוא היה החזן ואני הייתי עומד לידו. כל הסליחות חיכיתי לפיוט של 'עננו'. אבא שלי היה מחלק את הקטעים בין הילדים וכל אחד היה שר 'עננו' אחד. אני הייתי בנו של החזן והגבאי, אז הייתה לי פרוטקציה. אם כל ילד היה מקבל 'עננו' אחד, לי הוא היה נותן שלוש, ארבע וחמש. ובמשך כל הסליחות חיכיתי לשלב הזה.

לפני כמה שנים ישבנו, ושאלתי אותו אם הוא זוכר את הסיפור על ה'עננו'. הוא שאל איזה סיפור, וסיפרתי לו:

אבא הקפיד שאהיה לידו בכל התפילות, כבר מגיל צעיר. כל הילדים בחוץ משחקים, אוכלים במבה וביסלי, ואני צמוד אליו ב'כל נדרי', ערבית, שחרית, מוסף, מנחה, ובנעילה הרגשתי שאני כבר נשבר. שאלתי: "אני יכול לצאת לחמש דקות?" הוא אמר שכן.

יצאתי החוצה ושיחקתי עם הילדים חמש דקות. בלי ששמתי לב זה הפך לעשר דקות, חצי שעה וארבעים דקות. פתאום אני קולט שכבר מחשיך ועוד שנייה יוצא הצום, ומה אני עושה?! מתתי מפחד.

תוך כדי שאני מתלבט אם להיכנס או לא, פתאום אני שומע מבית הכנסת ששרים 'עננו'. 'עננו' אחרון של יום כיפור, של נעילה.

אמרתי שאין מצב, אני לא מפספס את זה. רצתי לבית הכנסת, נכנסתי מתחת לטלית של אבא שלי וראיתי איך הוא מחלק את ה'עננו'. הוא נותן אחד לילד הזה ואחד לילד הזה ועוד אחד לילד הזה, ואני מחכה, מחכה ומחכה, מגיע ל'עננו רחום וחנון, עננו' ואיננו. אין יותר עננו, נגמר יום כיפור.

רצתי החוצה. בכיתי, בכיתי ובכיתי. איך הוא עשה לי דבר כזה. מה, בגלל שפישלתי? כל יום כיפור הייתי לידו! בגלל פשלה כזאת? מה כבר עשיתי?

אז כשישבנו, שאלתי אותו: "אתה זוכר את הסיפור הזה?" והוא אמר לי: "לא, אבל בוא אני אספר לך סיפור אחר על 'עננו'". ואז הוא סיפר לי: "אתה מאוד אהבת סליחות, והתחננת שאקח אותך לסליחות בכל לילה כבר בגיל שש."

תמונת מצב (;

// סיכום חודשי

עוזרים לישיבה

משמר לראש השנה

טיולים של שנה א ושנה ב

הבורדו חוזר לאופנה

השומר החדש

מקבלים את יאיר בברכה

ביקורים ומתנות לחיילים

"שמחה יום א"

קיר יום הולדת

היום בו נולדת
הוא היום בו החליט הקב"ה
שהעולם אינו יכול
להתקיים בלעדיך

אסיף נויפלד
(שנה א)
ח' תשרי

אבריאליה אילר
(שנה א')
ח' תשרי

הלל חייק
(שנה ב)
כ"א תשרי

שלום אילר
(שנה ב)
י"ח תשרי

אבינועם
סאסי
(שנה ג)
כ"ט תשרי

ידידיה גלינסקי
(שנה ד)
י"ד תשרי

איתן זמל
(שנה א)
כ"ב תשרי

עד 120 שנות אושר, בריאות, שמחה ושמע!
שבע"ה תעלו מעלה מעלה בתורה ובמעשים טובים.
שתיהיו כל חייכם מהנותנים!
ובע"ה תשמחו כל החיים!
אוהבים, משפחת ישיבת נהריה

אח חובבות

מזל טוב ליאיר
זאנה לרגל כניסתו
לביתו החדש ולרגל
כניסתו לתפקידו
החדש,
מאחלים לך
בהצלחה

מזל טוב לרב אביחיל
ולמשפחת גרינוולד להולדת
הבן, שתזכו לראות להכניסו
בברית אברהם אבינו ע"ה.

"בסימן טוב ובמזל טוב"
מזל טוב לתלמידנו היקר יהודה
סילוה לרגל אירוסיו.
שתזכו להקים בית נאמן בישראל
בע"ה!